

Dictamen en relació amb la consulta formulada per un ajuntament sobre la identificació del personal funcionari en la recepció del correu postal.

Es presenta davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades una consulta d'un Ajuntament sobre la identificació del personal funcionari en la recepció del correu postal.

En la seva consulta l'ajuntament exposa que el SAC és el servei de l'Ajuntament que té encomanades les funcions relatives al registre general i que el personal que l'integra ha de rebre el correu que es trameta a l'ajuntament.

Així mateix exposa que, darrerament, alguns treballadors es neguen a donar les seves dades als empleats de correus o altres empreses de missatgeria que els demanen que s'identifiquin amb nom, cognoms i DNI perquè se'ls pugui lliurar la documentació, motiu pel qual sol·liciten assessorament a aquesta Autoritat.

Analitzada la consulta, que s'acompanya d'una circular emesa pel Servei de Transparència, Atenció Ciutadana i Organització d'aquell ajuntament relativa a la qüestió plantejada, aquesta Assessoria Jurídica emet l'informe següent:

I

(...)

II

L'ajuntament manifesta en la seva consulta que en els darrers mesos Correus i altres empreses de missatgeria demanen als empleats que recullen la correspondència diària que s'identifiquin amb nom, cognoms i DNI perquè se'ls pugui lliurar la documentació, quan fins aleshores només demanaven el segell de l'Ajuntament.

Així mateix manifesta que, com a conseqüència d'aquesta petició alguns treballadors del Servei d'Atenció al Ciutadà (SAC) es neguen a donar les seves dades personals, motiu pel qual des del Servei de Transparència, Atenció Ciutadana i Organització i la Secretaria General d'aquell ajuntament varen emetre la circular núm. 1/2019, que recull les instruccions sobre el registre general i la gestió de la correspondència i acorden sol·licitar assessorament sobre la qüestió a aquesta Autoritat.

En la circular esmentada es fa constar que una de les funcions dels llocs de treball del SAC és rebre el correu, funció que comporta recollir-lo ja sigui correu postal o presentat per una persona missatgera, i, en la seva qualitat d'empleat públic identificar-se perquè se li pugui entregar.

Ens trobem, doncs, davant una situació en què una determinada persona (treballador d'un operador postal, missatger, etc.) acudeix al SAC de l'ajuntament per fer entrega de determinada

documentació i sol·licita a la persona que l'atén (s'entén que un treballador del SAC a qui correspon, entre d'altres funcions pròpies del seu lloc de treball, la gestió del registre i la recepció de la correspondència) un justificant de recepció de l'esmentada entrega, en què constin les dades seves dades identificatives. I es planteja si el treballador pot negar-se a aquesta identificació.

Per respondre a la consulta plantejada, des de la perspectiva de la normativa de protecció de dades, cal tenir en consideració el Reglament (UE) 2016/679, del Parlament i del Consell Europeu, de 27 d'abril de 2016, General de Protecció de Dades (en endavant, RGPD) que defineix les dades personals com qualsevol informació sobre una persona física identificada o identificable al que s'anomena interessat (*article 4.1 RGPD*). I defineix tractament com “*qualsevol operació o conjunt d'operacions realitzades sobre dades personals o conjunts de dades personals, ja sigui per procediments automatitzats o no, com la recollida, el registre, l'organització, l'estructuració, la conservació, l'adaptació o la modificació, l'extracció, la consulta, la utilització, la comunicació per transmissió, difusió o qualsevol altra forma d'habilitació d'accés, acarament o interconnexió, limitació, supressió o destrucció*” (*article 4.2 RGPD*).

Per tant, a la vista d'aquestes definicions, la comunicació de la informació personal dels empleats públics que ocupen els llocs de treball del SAC és un tractament de dades personals que s'ha de sotmetre a les previsions de l'RGPD.

Pel que fa al tractament de les dades personals, l'article 5.1 de l'RGPD recull el principi de licitud segons el qual els tractaments de dades personals han de ser lícits, lleials i transparents en relació amb l'interessat, i, perquè un tractament sigui lícit s'ha de fonamentar en alguna de les bases jurídiques que estableix l'article 6.1 de l'RGPD següents:

“a) L'interessat ha donat el consentiment per al tractament de les seves dades personals, per a una o diverses finalitats específiques.

b) El tractament és necessari per executar un contracte en el qual l'interessat és part o bé per aplicar mesures precontractuals a petició seva.

c) El tractament és necessari per complir una obligació legal aplicable al responsable del tractament.

d) El tractament és necessari per protegir interessos vitals de l'interessat o d'una altra persona física.

e) El tractament és necessari per complir una missió realitzada en interès públic o en l'exercici de poders públics conferits al responsable del tractament.

f) El tractament és necessari per satisfer interessos legítims perseguits pel responsable del tractament o per un tercer, sempre que no hi prevalguin els interessos o els drets i les llibertats fonamentals de l'interessat que requereixen la protecció de dades personals, especialment si l'interessat és un nen.”

En els apartats següents analitzarem si existeix base jurídica per a aquest tractament.

III

Podem avançar que el tractament de les dades personals de les persones que ocupen llocs de treball del SAC, pel que fa a la seva comunicació als empleats de correus o altres empreses de missatgeria o la seva inclusió en els corresponents acusaments de recepció o aplicacions d'aquestes empreses, que es planteja en la consulta, es pot fonamentar en més d'un dels supòsits previstos a l'article 6.1 de l'RGPD.

En relació amb l'entrega d'enviaments postals (carta o paquet postal), caldrà tenir en compte les previsions de la Llei 43/2010, de 30 de desembre, del servei postal universal, dels drets dels usuaris i del mercat postal, i el Reglament pel qual es regula la prestació dels serveis postals (en endavant, RSP), aprovat pel Reial decret 1829/1999, de 3 de desembre.

L'article 16 de la Llei 43/2010 estableix que *"l'operador designat per prestar el servei postal universal ha de facilitar al remitent de qualsevol enviament certificat, a petició seva i previ pagament de l'import que correspongui, un resguard acreditatiu de la seva admissió, on consti la data i l'hora de la presentació, i així mateix de la recepció pel destinatari de l'enviament. La resta dels operadors, quan de forma voluntària ofereixin serveis certificats als usuaris, ho han de fer en les condicions que estableix el paràgraf anterior."*

L'article 32 del RSP, relatiu a les normes generals que han de regir l'entrega dels enviaments postals, concreta que:

"1. Los envíos postales deberán entregarse al destinatario que figure en la dirección del envío o a la persona autorizada en el domicilio del mismo, en casilleros domiciliarios, en apartados postales, en oficina, así como en cualquier otro lugar que se determine en el presente Reglamento o por Orden del Ministerio de Fomento.

Se entenderán autorizados por el destinatario para recibir los envíos postales, de no constar expresa prohibición, las personas mayores de edad presentes en su domicilio que sean familiares suyos o mantengan con él una relación de dependencia o convivencia.

*El destinatario o la persona autorizada que se haga cargo del envío postal tendrá que identificar su personalidad, ante el empleado del operador postal que efectúe la entrega, mediante la exhibición de su documento nacional de identidad, pasaporte, permiso de conducción o tarjeta de residencia, salvo notorio conocimiento del mismo.
(...)"*

I l'article 33 del RSP concreta que *"cuando se trate de envíos certificados o con valor declarado, sólo podrán entregarse, contra recibo, a los respectivos destinatarios o a la persona autorizada, entendiéndose que están autorizadas las personas indicadas en el artículo 32.1 del presente Reglamento."*

De conformitat amb aquests preceptes, l'entrega d'enviaments postals certificats que vagin acompanyats d'un acusament de recepció requereix la identificació del destinatari o de la persona autoritzada per fer-se càrrec de l'enviament postal.

La previsió d'identificació del destinatari previst en l'esmentada Llei 43/2010, constitueix d'acord amb l'article 6.1.c) de l'RGPD (*"El tractament és necessari per complir una obligació legal aplicable al responsable del tractament"*), una base legítima del tractament objecte de la consulta.

Però a més, aquest tractament de dades s'ha de considerar necessari per complir una missió realitzada en interès públic o en l'exercici de poders públics conferits al responsable del tractament (Article 6.1.e) RGPD), en la mesura que la normativa de procediment administratiu atribueix a les administracions públiques la implementació i la gestió dels registres generals d'entrada i sortida de documents, que actuen com a mecanisme de control i garantia de la recepció de la documentació administrativa.

En conseqüència el personal que presta servei en aquestes unitats de les administracions públiques hauran de realitzar aquelles tasques, relacionades amb la recepció de la documentació administrativa, d'acord amb les instruccions que rebin dels seus superiors, la normativa de procediment administratiu i la resta de normativa que resulti aplicable, que siguin necessàries per al compliment d'aquesta missió en interès públic.

No es pot oblidar que el personal del SAC, estarà sotmès a la normativa reguladora de la funció pública i, entre aquesta, al Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic, que estableix com a deures dels empleats públics, exercir amb diligència les tasques que tinguin assignades, així com vetllar pels interessos generals amb subjecció i observança de la Constitució i de la resta de l'ordenament jurídic (article 52 EBEP), i com a principis de conducta, entre d'altres, que l'acompliment de les tasques corresponents al seu lloc de treball s'ha de fer de manera diligent (article 54.2 EBEP) i que han d'oobeir les instruccions i ordres professionals dels superiors, llevat que constitueixin una infracció manifesta de l'ordenament jurídic (article 54.3 EBEP).

En atenció a aquestes consideracions el personal del SAC que tingui atribuïdes les funcions d'atenció al públic i de recepció de documentació i correspondència, entre d'altres, no podria negar-se a facilitar la seva identitat a la persona que estigui atenent en exercici d'aquestes funcions.

En aquest sentit cal tenir en consideració que l'article 53.1.b) de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPAC) reconeix el dret de les persones interessades en el procediment administratiu a *"identificar les autoritats i el personal al servei de les administracions públiques sota la responsabilitat de les quals es tramitin els procediments"*(article 53.1.b) LPAC).

A l'empara d'aquesta previsió s'ha d'entendre que es reconeix el dret a qualsevol persona que s'adreça a una administració pública per qualsevol tràmit o gestió (ja sigui realitzar una consulta, demanar informació o presentar una documentació) a identificar a la persona que l'ha atès mitjançant el seu nom i cognom i, si escau el seu càrrec o lloc de treball.

No es pot oblidar tampoc que la legislació de transparència reconeix, amb caràcter general, el dret que permet a qualsevol persona l'accés a documents que contenen dades merament identificatives de les persones que hi intervenen per la seva condició d'empleats públics, amb la única excepció que existeixin circumstàncies que siguin esgrimides pel titular de les dades que puguin fer prevaldre la seva protecció.

Així l'article 24.1 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, estableix que: *"S'ha de donar accés a la informació pública si es tracta d'informació directament relacionada amb l'organització, el funcionament o l'activitat pública de l'Administració que contingui dades personals merament identificatives llevat que, excepcionalment, en el cas concret hagi de prevaler la protecció de dades personals o altres drets constitucionalment protegits"*.

Tal i com ha posat de manifest aquesta Autoritat, amb anterioritat, per tots en l'informe IA/29/2018, que es pot consultar al web www.apdcat.cat *"Les dades relatives al nom i cognoms dels empleats municipals de l'Ajuntament són dades personals merament identificatives directament relacionades amb l'organització, el funcionament o l'activitat pública de l'organisme (...) es pot concloure que el dret a la protecció de dades no impediria accedir a les dades identificatives dels treballadors sempre que s'hagi donat el tràmit d'audiència previst a l'article 31.1 de l'LTC i d'aquest tràmit no en resulti cap motiu que pugui justificar la denegació de l'accés"*.

IV

Ara bé, determinada la licitud del tractament cal analitzar, a la vista de la resta de principis de l'RGPD, quines dades personals haurien de facilitar-se, en el cas plantejat en la consulta, a les persones que sol·liciten la identificació dels empleats del SAC.

D'acord amb l'article 5.1.c) de l'RGPD les dades personals seran *"Adequades, pertinents i limitades al que és necessari en relació amb les finalitats per a les quals es tracten (minimització de dades)*. En conseqüència aquest principi de minimització comportarà analitzar per a cada supòsit concret quines dades personals d'aquests empleats públics són necessàries per a assolir la finalitat pretesa.

Com s'ha exposat, d'acord amb l'article 16 de la Llei 43/2010 de 30 de desembre, del servei postal universal, dels drets dels usuaris i del mercat postal, i els articles 32 i 33 de l'RSP, l'entrega d'enviaments postals certificats que vagin acompanyats d'un acusament de recepció requereix la identificació del destinatari o de la persona autoritzada per fer-se càrrec de l'enviament postal (com seria el cas dels treballadors del SAC que tinguin atribuïdes aquestes tasques). D'acord amb el literal d'aquest article la identificació de la persona encarregada de la recepció per part del destinatari s'efectua, en aquest cas, a través de l'exhibició del DNI davant el treballador de l'operador postal qui, posteriorment, l'anotarà en el corresponent acusament de recepció.

Com a conseqüència del literal de l'article podria ser adequat a la normativa de protecció de dades indicar en el dit acusament el nom i cognoms de la persona que es fa càrrec de la recepció i els seu número de DNI, malgrat que, en principi, la inclusió únicament del número de DNI podria ser suficient per a identificar unívocament a aquest.

L'RDP regula, a més, un supòsit específic pel que fa a l'entrega de notificacions d'òrgans administratius i judicials a organismes públics. Així l'article 44 de l'RDP estableix:

1. En el supuesto de entrega de notificaciones a personas jurídicas y organismos públicos, se observarán las normas establecidas para la admisión y entrega de notificaciones en los artículos precedentes, con las peculiaridades establecidas en el presente artículo.

(...)

3. La entrega de notificaciones a organismos públicos se realizará a un empleado de los mismos, haciendo constar en la documentación del empleado del operador postal y, en su caso, en el aviso de recibo que acompañe a la notificación, su identidad, firma y fecha de la notificación, estampando, asimismo, el sello del organismo público. Asimismo, podrán entregarse en el Registro general del organismo público de que se trate, bastando, en este caso, la estampación del correspondiente sello de entrada en los documentos citados en el párrafo anterior.

De tal manera que, d'acord amb el procediment establert en aquest article, en el lliurament de les notificacions d'òrgans administratius i judicials a organismes públics, haurà de fer-se constar en l'acusament de recepció que acompanyi les notificacions (a banda de la data i hora de l'entrega) la signatura, i la identificació del treballador que se'n faci càrrec (en els termes que hem exposat en relació amb el correu certificat) a més del segell de l'ajuntament.

Ara bé, l'apartat final de l'article 44.3 de l'RSP preveu la possibilitat d'entregar les dites notificacions a través del Registre general de l'organisme públic de què es tracti, de tal manera que quan es presenti una documentació apta per ser registrada (no ho seria si es tracta de correu certificat o es presenta en sobre tancat) serà suficient "*la estampación del correspondiente sello de entrada en los documentos citados en el párrafo anterior*" en la documentació del treballador de l'operador postal i en l'acusament de recepció, en què ha de figurar-hi el número de registre, l'oficina, la data i l'hora de la presentació de la notificació.

Per tant, cal tenir present que, d'entregar-se les notificacions d'òrgans administratius i judicials, davant l'oficina de registre de l'Ajuntament, no serà necessari facilitar les dades identificatives del personal que ocupa aquest lloc de treball per tal d'incloure-les en l'acusament de recepció, atès que és suficient, en aquest sentit, fer-hi constar el segell del registre d'entrada.

Això sens perjudici que, en cas que el treballador de l'operador postal sol·liciti la identificació de la persona del registre general que l'atén, el treballador del SAC hagi de facilitar-li el seu nom i cognoms i, si escau, el càrrec.

D'acord amb les consideracions efectuades en aquest informe en relació amb la consulta plantejada es fan les següents,

Conclusions

La petició pels empleats de correus i altres empreses de missatgeria de les dades identificatives del personal del SAC (nom i cognoms i número de DNI), als efectes de fer-les constar en els acusaments de recepció de la documentació lliurada, seria legítima d'acord amb la normativa de protecció de dades.

No serà necessari facilitar les dades identificatives esmentades, en el cas de notificacions d'òrgans administratius i judicials de documentació presentada en el Registre General apta per ser registrada, en quin cas serà suficient fer-hi constar el segell de l'Ajuntament.

Barcelona, 16 de juliol de 2019